

Efikasna protupožarna šumskog područja temelji se među ostalim mjerama i na dobro organiziranoj motriteljsko – dojavnoj službi koja obuhvaća motrenje s motrionice ili motriteljskog mjesta sa ciljem što ranijeg uočavanja šumskog požara u nastajanju. **Pravilnik o zaštiti šuma od požara** (NN br.26, 20.2.2003) definira sve detalje uspostave motriteljsko – dojavne službe koja bi trebala u vrijeme velike i vrlo velike opasnosti od nastanka požara u šumama razvrstanim u I stupanj opasnosti od požara raditi danonoćno od 0 do 24 sata. Odgovornost za uspostavu motriteljsko – dojavne službe imaju pravne osobe koje temeljem posebnih propisa gospodare i upravljaju šumama i šumskim zemljištima, te županije, gradovi i općine za šume i šumsko zemljište koje je u vlasništvu fizičkih osoba. Na području Splitsko – dalmatinske županije motriteljsko – dojavnu službu organiziraju samo Hrvatske šume na područjima koja su pod njihovom upravom i Komunalno poduzeće Parkovi i nasadi za park šumu Marjan.

Ovim projektom predlaže se uspostava automatskog protupožarnog motrilačkog sustava koji bi pokrивao sva ugrožena šumska područja Splitsko – dalmatinske županije i bio nadopuna postojećim motriteljsko – dojavnim službama. Cilj uspostava ovog sustava nije potpuna zamjena ljudskih motritelja koji će na važnim lokacijama i dalje biti prisutni, već njegova nadopuna s jedne strane na način da se važna područja dvostruko motre a s druge strane da se motrenje proširi i na područja koja do sada nisu bila pokrivena motriteljskim službama.

Sustav smo nazvali Integralni informacijski sustav zaštite od šumskih požara zato što obuhvaća i preventivne aktivnosti i aktivnosti vezane sa gašenjem već nastalog požara. Preventivne aktivnosti su:

- vizualno protupožarno motrenje video kamerama s automatskom detekcijom pojave šumskog požara na temelju prepoznavanja dima tijekom dana, odnosno plamena tijekom noći,
- meteorološkog motrenja osnovnih meteoroloških parametara vezanih uz šumske požare uz proračun lokalnog indeksa opasnosti od pojave šumskog požara i
- proračun mikrolokacijskog indeksa rizika požara raslinja,

a aktivnosti vezane uz gašenje već nastalog požara su:

- daljinsku vizualnu prisutnost na mjestu požarišta korištenjem istih motrilačkih kamera, ali sada u ručnom režimu rada,
- modeliranje širenja šumskog požara s predviđanjem položaja požarne fronte u određenim vremenskim razmacima.

Ove dvije posljednje aktivnosti od koristi su i u fazi preventive kod pripreme i analize scenarija "što ... ako ...".

Tehnički integralni protupožarni nadzorni sustav se sastoji od motrilačkih jedinica smještenih na samom nadziranom terenu na odgovarajućim motrilačkim lokacijama i centralnih poslužitelja smještenog u nadzornom centru koji prihvaća, prikazuje, analizira i pohranjuje sve relevantne informacije. Veza između motrilačkih jedinica i centralne jedinice ostvaruje se žičnim i bežičnim putem.

Informatički, sustava spada Web informacijske sustave (WIS) s obzirom da se kod prijenosa svih informacija koriste Internet standardi, a korisnik svim korisničkim programima pristupa preko standardnog Web preglednika. Na taj je način omogućena laka izmjena informacija između svih potencijalnih korisnika, a sustavu se može pristupiti sa svih dopuštenih lokacija priključenih na Internet. **Način odabira protupožarnih lokacija**

Pravilni odabir lokacija motrilačkih jedinica od ključne je važnosti za djelotvornost cjelokupnog sustava protupožarne zaštite. Iako su cijene opreme zadnjih godina znatno pale, cijena svih dijelova jedne jedinice, uključujući i komunikacijsku i energetska opremu nije zanemariva, pa se pri odabiru jedinica s jedne strane nastoji minimizirati broj jedinica uz maksimalno zadovoljenje svih postavljenih kriterija. Na Fakultetu elektrotehnike, strojarstva i brodogradnje Sveučilišta u Splitu razvijen je postupak optimalnog odabira lokacija koji se temelji na upotrebi GIS tehnologija i AHP (Analitičkog hierarhijskog postupka) kao metode višekriterijske analize. Više detalja može se pronaći u radu prikazanom na kongresu **TIEMS 14th Annual Conference**, 5 – 8 June 2007, Trogir, Croatia, "DISASTER RECOVERY AND RELIEF, Current & Future Approaches" (>>> [link prema radu](#))